

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

I Rigsdagssamlingen 1917—18 blev der ad privat Vej i Folketinget indbragt et Forslag til Lov om Børns og unge Menneskers Arbejde i private Tjenesteforhold. Forslaget gik ud paa at ophæve Tyendeloven af 10. Maj 1854, saaledes at der for Retsforholdet mellem Husbond og Tjenende over 18 Aar ikke skulde findes nogen særlig Lovgivning, medens der for Tjenende under 18 Aar foresloges dels nogle ganske faa Regler vedrørende Parternes kontraktmæssige Mellemværende, dels nogle Beskyttelsesregler med Hensyn til Arbejdstidens Længde, de Tjenendes Opholdsrum m. v., jfr. Rigsdagstidende 1917—18, Tillæg A. Sp. 3609—12. Forslaget blev efter 1ste Behandling henvist til et Udvalg, der imidlertid ikke afgav nogen Betænkning, hvorimod det den 13. Marts 1918 afsluttede sit Arbejde med en Beretning, i hvilken det udtales, at der indenfor Udvalget har været Enighed om, at Tyendeloven af 10. Maj 1854 bør ophæves og erstattes af en Beskyttelseslovgivning for de unge Arbejdere i private Tjenesteforhold, at der var udarbejdet en foreløbig Betænkning af Udvalget, men at Justitsministeren, der nærede Tvivl om, hvorvidt det vilde være forsvarligt helt at undlade at indføre Beskyttelsesbestemmelser for myndige Tjenestefolk, havde henstillet, at Sagen stilledes i Bero, idet han lovede, at Regeringen i indeværende Rigsdagssamling vilde fremsætte et Lovforslag i den af Udvalget ønskede Retning, jfr. Rigsdagstidende 1917—18, Tillæg B. Sp. 3049—50.

I Henhold hertil fremsættes nærværende Lovforslag, der er inddelt i 3 Kapitler, af hvilke Kapitel 1 angaar Medhjælpere under 18 Aar, Kapitel 2 Medhjælpere over 18 Aar, medens Kapitel 3 indeholder dels nogle fælles Regler og dels nogle almindelige Bestemmelser om Lovens Ikrafttræden m. v.

Hvad Medhjælpere under 18 Aar angaar, bemærkes, at Ministeriet maa anse det for at være af væsentlig Betydning for dem, at der findes ikke blot særlige Beskyttelsesregler i Lighed med de Bestemmelser, som gælder angaaende Børns og unge Menneskers Arbejde i Fabrikker og andre Erhvervsvirksomheder, jfr. navnlig Fabrikloven af 29. April 1913 §§ 20—

21 og de i Henhold til samme Lovs § 2 udfærdigede Vedtægter, men tillige en fuldstændig Lovgivning angaaende Parternes indbyrdes Retsforhold, saaledes at dette Forhold, der paa mange Punkter frembyder særlige Ejendommeligheder i Sammenligning med andre private Tjenesteforhold, i sin Helhed er lovordnet og klargjort ved bestemte Regler. Bortset fra Tyendeloven findes der i dansk Ret kun yderst faa Lovbestemmelser, der kunde finde Anvendelse paa private Tjenesteforhold, og hvis Tyendeloven ophæves, uden at nye Regler angaaende Retsforholdet mellem Husbond og Medhjælpere sættes i Stedet, vil Følgen heraf blive, at Domstolene i Konfliktstilfælde i Stedet for efter den særlige Lovgivnings detaljerede Retsregler skal træffe Afgørelsen efter almindelige Retsgrundsætninger og fjerne Analogier; Afgørelserne maa da nødvendigvis blive mere uensartede og usikre, og en saadan Usikkerhed og Uklarhed vil være til Skade for begge Parter i Retsforholdet og vil særlig for Medhjælperen, der i Reglen vil være den økonomisk svagere Part, kunne bevirke en væsentlig Forringelse af hans Retsstilling. Netop i dette praktisk vigtige Retsforhold er det af særlig Betydning, at Loven saa klart og utvetydigt som muligt giver Regler om begge Parterets Ret og Pligt; herved vil mange Retsstrætter kunne undgaas, og dette er ikke mindst i Medhjælpernes Interesse.

I Overensstemmelse med disse Betragtninger findes der i Lovens Kapitel 1, der — som ovenfor anført — angaar Medhjælpere under 18 Aar, optaget et fuldstændigt Sæt Retsregler til Ordning af Parternes civilretlige Mellemværende. Denne Del af Forslaget er paa mange Punkter i Overensstemmelse med det af Folketinget den 6. December 1912 vedtagne Forslag til Lov om Retsforholdet mellem Husbond og Tyende, jfr. Rigsdagstidende 1912—13, Tillæg C. Sp. 71—94, hvilket Forslag atter i Hovedsagen var bygget paa det Forslag, som Regeringen i Samlingen 1911—12 fremsatte i Folketinget, efter at den ved Lov Nr. 15 af 27. Januar 1905 nedsatte Tyendelovkommission i 1910 havde afgivet sin Betænkning, jfr. Rigsdagstidende